

Josef vedený Bohem

Hošťálková 19.1.2025

Písňe: 2 chvály, EZ21 755, 752, 732, Vyzývám Tvoje svaté jméno

Čtení z písma: Gn 37,15-28 1 Petr 1,6-7

Text kázání: Gn 38,7-10

Bratři a sestry,

dnes se opět vrátíme k příběhu o Josefovi. Jeho život připomíná text jedné písňe, tedy přesně tu část „jednou jsi dole a jednou nahoře“. Ovšem náhody v něm mnoho nenajdeme. Naopak je zde zřetelný Boží plán na záchranu celého Izraelského národa před hladomorem.

Vraťme se na začátek příběhu. Josef je svými bratry prodán arabským obchodníkům a ti jej odváží do Egypta. Z protěžovaného nejmladšího Jákobova syna se náhle stává bezprávný otrok v cizí zemi. Je mu teprve sedmnáct let. Myslím, že nikdo z nás mu tuto změnu nebude závidět a to i přesto, že postavení otroka bylo v Egyptě přece jen mnohem lepší než ve starověkém Řecku nebo Římě.

Například římské právo definovalo postavení otroka zásadou „servus nullum caput habet“ (otrok nemá žádnou „hlavu“, tj. nemá právní osobnost). Život otroka nebyl chráněn o nic lépe, než život zvířete a víceméně podobně se k němu také přistupovalo. Když se ze starověku vrátíme do nedávné historie, tak v 19. století na území jihu USA to bylo s otroky podobné.

Naproti tomu otroci ve starověkém Egyptě mohli mít majetek a dokonce mohli mít své vlastní otroky. Také se mohli z otroctví vykoupit nebo být osvobozeni svými pány po sňatku se svobodným partnerem. Pořád ale nebyli svobodní a bylo možné je pronajmout, zdědit, koupit nebo prodat.

Josef je koupen Potífarem, velitelem faraonovy osobní stráže. Jeho pán brzy zjistí, že tento hebrejský otrok je výjimečný a že mu Bůh žehná ve všem, co dělá. Po nějaké době mu svěří správu celého svého hospodářství. Ví, že pod Josefovým vedením bude vše vzkvétat a nemýlí se. Josef tvrdě pracuje a k tomu prokazuje vynikající organizační schopnosti. Jeho život by se mohl trvale obrátit k lepšímu, kdyby nebylo Potífarovy ženy. Ta nemohla přehlédnout mladého, krásného a inteligentního otroka a chtěla ho do své postele. Josef ale nechce zradit svého pána Potífara a nechce se ani provinit vůči Bohu. Proto Potífarovu ženu odmítá. Ona ho křivě obviní před svým mužem a Potífar Josefa nechá uvěznit.

Zde bych chtěl krátkým citátem připomenout hudební pásmo Josef Egyptský od skupiny Učedníci: „Kterému otroku se dostane takové cti, aby jej vzal pod svou střechu velitel faraonovy stráže a ustanovil ho správce svého domu? „A o nic se nestaral. Než odešel, nacpal se. Než přišel vyhladověl, než zalehl, nacpal se znovu. Ničeho si nevšímal. Snad, ani vlastní ženy ne. Právě kvůli ní, mě nechal zavřít. Zasáhl jsem její ješitnost. Že prý nejsem muž. Když jsem se od ní odvrátil, strhla mi plášť a že jsem se jí dotkl. Proč právě tím, že jsem se jí nedotkl.““

Všichni víme, jak bude příběh pokračovat. Josef ve vězení vyloží sny číšníkovi a pekaři z faraonova dvoru. Později vyloží sen faraonovi a ten ho jmenuje správcem celé své říše. Díky tomu může Josef zachránit izraelský národ, tedy svého otce, své bratry a jejich rodiny před hladomorem. Až sem ho dovedla dvě klíčová rozhodnutí. Tím prvním bylo zločinné rozhodnutí jeho bratrů, kteří ho prodali do egyptského otroctví. Tím druhým bylo jeho vlastní rozhodnutí nezradit svého pána ani svého Boha.

Zdá se to být snadné, ale uvědomme si, že Josef byl otrokem celých 13 let. Z toho byl nejméně 2 roky ve vězení. Musel zvládnout nejenom vedení Potífarova hospodářství, ale také si dokázal poradit, když

mu byla později velitelem pevnosti svěřena starost o všechny vězně. V tom všem ho vedl Bůh a žehnal mu. Získané zkušenosti se mu jistě hodily, když měl na starosti správu celé egyptské země. Byl Josefův život snadný a bez větších problémů? Řekl bych, že moc ne.

Také my dnes prožíváme různé zkoušky. Někdo má problém sehnat si dobrou práci, někomu se nedaří ve studiu, někomu pro péči o staré rodiče na nic jiného nezbyvá čas ani energie. Někdo má pořád moc práce, někdo nevychází z penězi, jiný má potíže se zdravím. Každý si neseme své vlastní problémy. Proč jimi musíme procházet, když vyznáváme, že jsou naše životy Božích rukách? Co tím vším Bůh sleduje? Proč nám neusnadní naši životní cestu? Myslím, že důvody mohou být různé. Někdy nás Bůh vychovává, někdy nás vede určitým směrem. Někdy jednoduše plníme úkol, který On sám považuje za potřebný. Všechny důvody, které jsem teď vyjmenoval, jsou zřetelné právě na Josefově příběhu.

Jako otrok a vězeň se Josef naučil pokoře a důvěře v Boha. On na něm celou tu dobu pracoval. Přivedl ho k odpuštění jeho bratrům. Dal mu poznat, že nešlo o náhody, ale o záměr, který vedl k záchraně Josefových blízkých. Nám pak Bůh v našich těžkostech slibuje: Pokud Mu patříme, On nedopustí, aby nás potkala zkouška nad lidské síly, ale spolu se zkouškou připravuje také východisko a dá nám sílu, abychom mohli obstát (1 Kor 10,13). Zlato se zkouší v ohni, pravost naší víry je prokazována právě tím, že procházíme těžkostmi (1 Petr 1,7).

V našich životech jsou důležitými křižovatkami naše vlastní rozhodnutí. U Josefa tomu nebylo jinak. Z jeho příběhu víme, že rozhodnutí nespát s cizí manželkou ho přivedlo až do vězení. Ale zůstal věrný pánu, kterému sloužil a především zůstal věrný svému Bohu. To bylo klíčové. Pokud by se rozhodl jinak, mohl by možná spokojeně žít v Potífarově domu, ale zachráncem Egypta ani své rodiny by se nikdy nestal.

A co naše vlastní životní příběhy, které teprve píšeme? Co naše rozhodnutí? Jsou v souladu s Boží moudrostí? Myslím, že zdaleka ne všechna. I když mineme cíl, můžeme spoléhat na to, že máme velekněze, který je schopen mít soucit s našimi slabostmi. On na sobě zakusil všechna pokušení jako my, ale nedopustil se hříchu (Žd 4,15). Máme Ježíše Krista, našeho Pána. On prošel trápením a smrtí, a také vzkříšením. Na něho se můžeme spolehnout. On nám rozumí a miluje nás.

Jako pro Josefa a jeho bratry, tak i pro nás platí, že nás naše vlastní rozhodnutí mohou přijít z lidského pohledu docela draho. Nejen do vězení, ale v některých dnes vzácných případech i na smrt. Taková rozhodnutí dávají smysl jenom tehdy, když svůj pohled dokážeme pozvednout od tohoto světa do věčnosti. Pak i v těch nejtěžších zkouškách můžeme spoléhat na další zaslíbení: *Víme, že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha, kdo jsou povoláni podle jeho rozhodnutí. (Řím 8,28).*

Na závěr bych chtěl připomenout odměnu, kterou Josef obdržel. Stal se správcem celé egyptské země druhým po faraonovi. Zachránil před hladomorem své blízké a k tomu celou egyptskou říši. Ani náš život s Kristem nezůstane bez odměny. Neobdržíme vládu nad nějakou zemí, ale záchranu od věčného zahynutí (1 Petr 1,9). Naší odměnou bude věčnost v Boží blízkosti. To je víc, než si dokážeme přát.

Amen